

CYSWLLT Y PRIF WEITHREDWR

Annwyl gydweithwyr,

24/01/2023

Yr wythnos diwethaf ymwelais â datblygiad newydd Cardiff Edge gyda Clive Morgan, Rheolwr Gyfarwyddwr Gwasanaeth Genomeg Meddygol Cymru Gyfan a Paul Mears, Prif Weithredwr Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg ochr yn ochr â nifer o gydweithwyr eraill. Mae'r wefan yn darparu cyfleusterau i gefnogi diwydiannau Gwyddor Bywyd a phartneriaid o amrywiaeth o feysydd gan gynnwys y GIG. Bydd cartref newydd Partneriaeth Genomeg Cymru yn agor yn ddiweddarach eleni a bydd yn gyfrannwr pwysig at y safle lle mae cyfleoedd i barhau i ddatblygu ym maes gwyddorau bywyd yn ogystal ag iechyd ac addysg yn cael eu sefydlu.

Cafwyd llawer o drafod da ynghylch cyfleoedd ychwanegol ar gyfer cydweithredu rhanbarthol yn y maes pwysig hwn sy'n datblygu, a fydd, yn ogystal â chefnogi'r gwaith o ddarparu gofal a thriniaeth y GIG i gleifion, hefyd yn cyfrannu'n bwysig at yr economi leol a chenedlaethol ac yn cefnogi cyflogaeth. Mae datblygiad Cardiff Edge yn newyddion i'w groesawu ar ôl pedair blynedd o ymgynghori, cynllunio a pharatoi gyda phartneriaid a rhanddeiliaid allweddol i sicrhau bod yr adeilad newydd yn addas ar gyfer y dyfodol i fodloni gofynion cleifion a chydweithwyr.

Bydd hyn hefyd yn creu amgylchedd cynaliadwy, cystadleuol yn rhyngwladol ar gyfer geneteg a genomeg i wella darpariaeth iechyd a gofal i bobl Cymru, gan osod Cymru

wrth galon ecosystem meddygaeth fanwl a gydnabyddir yn fyd-eang yng Nghymru.

Bydd Cardiff Edge yn cynnig rhywbeth gwahanol ym maes genomeg gyda mantais amlwg o integreiddio ymchwil a darparu gwasanaethau clinigol. Bydd y lleoliad ar y cyd yn cefnogi'r gwaith o ehangu seilwaith technolegol ymhellach a fydd yn caniatáu i wyddonwyr, technolegwyr genetig a biowybodegwyr dawnus ac amrywiol gyflawni pethau gwych er budd cleifion a'u teuluoedd sy'n derbyn gwasanaethau.

Yn ystod yr wythnosau diwethaf mae'r GIG wedi gweld gweithredu diwydiannol pellach gydag aelodau undeb GMB ac Unite o Ambiwlans Cymru yn cefnogi streic. Mae dyddiadau pellach ar y gweill ar 6 a 7 Chwefror ar gyfer aelodau Coleg Brenhinol y Nyrssys. Bydd aelodau GMB o Ambiwlans Cymru hefyd yn mynd ar streic ar 6 Chwefror ochr yn ochr â chydweithwyr undeb eraill o bosib. Mae Coleg Brenhinol y Bydwagedd a Chymdeithas

Siartredig y Ffisiotherapyddion hefyd wedi cyhoeddi streic ar 7 Chwefror.

Rydym yn parhau i weithio'n agos gyda chydweithwyr a chymunedau i sicrhau ein bod yn gallu darparu gofal i'r cleifion hynny sydd angen gwasanaethau gofal iechyd ar yr adeg heriol hon. Yn ystod streic, dim ond mewn amgylchiadau lle mae'n gwbl angenrheidiol y dylech ddefnyddio'r Uned Achosion Brys ac ystyriwch gael cymorth mewn ffyrdd eraill, fel eich Fferyllfa Gymunedol neu GIG 111 Cymru ar-lein a sicrhau bod eich pecynnau cymorth cyntaf yn gyfredol, fel y gallwch ddarparu hunanofal adref. Byddwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i gydweithwyr a'r cyhoedd am y cynlluniau.

Yr wythnos diwethaf, gwnaeth ein cydweithwyr groesawu newyddiadurwyr ITV Wales i'r Uned Achosion Brys a'r Uned Asesu a Gofal Integredig (IACU) i weithio ar eitem newyddion yn amlinellu'r pwysau y mae cleifion a thimau yn ei brofi ar draws y system a pha waith cydweithredol ac arloesol sy'n cael ei wneud i helpu i leddfu'r pwysau hynny a chefnogi cleifion i lywio drwy'r system yn ddiogel.

Roedd y darn yn adlewyrchu'r sefyllfa bresennol yn yr Uned Achosion Brys, gwaith caled anhygoel cydweithwyr ar draws y sefydliad i gyflawni gostyngiad sylweddol a pharhaus yn yr oedi wrth drosglwyddo o ambiwlans, a'r gwaith sy'n cael ei wneud yn y ward IACU newydd yn Adain Glan-y-Llyn i gefnogi cleifion sy'n ffit yn feddygol i'w rhyddhau o'r ysbyty.

Rwy'n ddiolchgar iawn i bawb ar draws y Bwrdd Iechyd sy'n parhau i weithio mor galed i ddarparu gofal a thriniaeth wych i gleifion ac i ddarparu cefnogaeth i'w gilydd. Diolch yn fawr a dymuniadau gorau i chi i gyd.

Diolch i'r holl gydweithwyr a gyfrannodd ac a helpodd i hwyluso a chroesawu criw ITV i'w hadrannau ac i Dr Katja Empson, Judith Hill, Jane Andrew ac Anjali Patel a gymerodd ran yn y cyfweiliadau. Os na welsoch chi'r eitem newyddion, [gallwch chi ei gwyllo yma](#).

Bydd y Canolfannau Brechu Torfol yng Nghaerdydd a'r Fro nawr yn hwyluso sesiynau galw heibio i gleifion sydd heb gael eu brechiad rhag y fflw yn Nhŷ Coetir a Holm View.

Bydd y sesiynau dal i fyny ar gyfer brechiad rhag y fflw ar y ddau safle ar gyfer pob grŵp cymwys, gan gynnwys plant, gan roi cyfle i helpu i wella mynediad at frechiadau ar gyfer cymuned Caerdydd a'r Fro, a chaniatáu opsiwn galw heibio mwy hyblyg i'r rhai sydd heb fynychu apwyntiad eto.

Sylw i glinig SWAN ar BBC Morning Live

Roedd yn wych gweld Clinig SWAN cyntaf y DU yn Ysbyty Athrofaol Cymru yn cael sylw ar Morning Live ar BBC One yr wythnos diwethaf ar 17 Ionawr.

Wedi'i gomisiynu gan Bwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (WHSSC) a'i ariannu gan Lywodraeth Cymru, mae Clinig SWAN wedi'i sefydlu gan Fwrdd Iechyd Prifysgol Caerdydd a'r

Fro er mwyn gwella llwybrau ar gyfer pobl sy'n byw â chyflyrau prin heb ddiagnosis ledled Cymru.

Er bod clefydau prin o ran eu natur yn brin iawn ar eu pennau eu hunain, gyda'i gilydd maent yn gyffredin ac mae clefyd prin yn effeithio ar 1 o bob 17 o bobl rywbyrd yn ystod eu hoes, sy'n cyfateb i tua 175,000 o bobl ar draws Cymru.

Mae miloedd o glefydau prin hysbys sy'n effeithio ar blant ac oedolion, ond mae rhai mor anghyffredin ac yn anodd eu diagnosisio eu bod yn cael eu galw'n 'syndrom heb enw' neu SWAN.

Gwnaeth Dr Xand o BBC One Morning Live dynnu sylw at y gwaith gwyh y mae'r Bwrdd Iechyd yn ei wneud i helpu cleifion â chyflyrau sydd heb gael diagnosis i ddod o hyd i ddiagnosis, a'r technolegau arloesol sy'n cael eu datblygu. Bu Dr Xand yn cyfweild â Debbie Schwartz, Chris Jenkins, y mae ei fab wedi cael diagnosis o glefyd prin ar ôl wyth mlynedd, a Dr Graham Shortland.

Wrth siarad ar y sioe, dywedodd Debbie: "Mae'n gyffrous, hyd yn oed ar ôl yr holl amser hwn, fod y meddygon yn barod i edrych o hyd ac mae hynny'n wych."

Dywedodd Dr Xand: "Os oes gennych chi gyflwr sydd heb ei ddiagnosisio, peidiwch â cholli gobaith. Mae yna bobl wych allan yna yn ceisio dod o hyd i atebion. Yn y Clinig SWAN, maen nhw'n ceisio datrys yr achosion na ellir eu datrys a gobeithio y bydd mwy o gleifion yn cael y diagnosis y maen nhw mor daer yn ei geisio."

Gallwch wyllo'r segment llawn ar [BBC iPlayer](#).

Meddygfa Cei'r Gorllewin yn cyrraedd y rownd derfynol yng Ngwobrau HTN Now

Mae meddygfa Cei'r Gorllewin yn y Barri wedi cyrraedd y rhestr fer yng nghategori Astudiaeth Achos Technoleg Iechyd y Flwyddyn ar gyfer eu Platfform Think Healthcare yng Ngwobrau HTN Now. Nod y prosiect oedd canolbwyntio ar hapusrwydd a mynediad cleifion, ynghyd â gwella effeithlonrwydd, arbed arian, a sicrhau bod prosesau yn addas ar gyfer y dyfodol.

Mae'r platfform 'THINK HEALTHCARE' yn system ffôn cwmwl a ddyluniwyd gan arbenigwyr y GIG a chyn-reolwyr practis. Mae pob prosiect a phlatfform wedi'i adeiladu'n benodol i weddu i ofynion cleifion a phractisau penodol. Yng Ngheir Gorllewin, roeddent yn edrych i fynd i'r afael nid yn unig â heriau tymor byr, ond hefyd edrych i'r dyfodol a gwneud yn siŵr bod unrhyw newid a weir yn cefnogi gwelliannau pellach yn barhaus.

Un o'r cyflwyniadau cyntaf oedd y swyddogaeth 'Queue Buster'. Yn hytrach nag eistedd yn dal y ffôn yn aros i fynd drwodd, cynigiwyd y gallu i gleifion bwyso un botwm, rhoi'r ffôn i lawr a pharhau â thasgau eraill. Mae platfform Think Healthcare yn eu galw'n ôl yn awtomatig pan fyddant yn cyrraedd blaen y ciw. Fel rhan o'r broses ymgynghori fe wnaethant sicrhau bod y clwstwr o bractisau yn yr ardal yn gallu cydweithio ar y platfform newydd, gyda map ffordd i eraill ymuno ag ef.

Gall datblygiadau yn y dyfodol hefyd gynnwys yr opsiwn i'r bobl sy'n cael trafferth defnyddio systemau ffôn modern gael eu cyfeirio'n syth at dderbynnwydd, sy'n golygu nad ydynt yn gorfod ceisio delio â system a allai beri dryswch iddynt. Bydd hyn yn gwella anghydraddoldeb mynediad ar gyfer yr henoed, y rhai ag anabledau dysgu ac anhwylderau gwybyddol.

Lansio Ap GoodSAM i helpu pobl sy'n dioddef ataliad y galon

Mae Ymddiriedolaeth Gwasanaethau Ambiwylans Cymru wedi partneru ag ap achub bywyd a all helpu pobl sy'n dioddef ataliad y galon i gael yr help sydd ei angen arnynt yn gyflymach.

Mae GoodSAM yn ap achub bywyd rhad ac am ddim sy'n defnyddio technoleg GPS i rybuddio ymatebwyr cyntaf cofrestredig am achos o ataliad y galon gerllaw fel y gellir rhoi CPR tra bod ambiwlans ar y ffordd. Mae'r ymatebwyr yn cynnwys meddygon y GIG, nyrsys, parafeddygon a therapyddion, yn ogystal â staff heddlu a thân, swyddogion cymorth cyntaf a gwirfoddolwyr sydd wedi'u hyfforddi mewn CPR.

Ers ei gyflwyno gyntaf yn 2018, mae'r ap bellach wedi'i ymgorffori'n fyd-eang gan nifer o wasanaethau ambiwlans ac mae miloedd o ymatebwyr yng Nghymru eisoes wedi cofrestru. Os yw eich swydd yn gofyn am hyfforddiant CPR, gallwch gofrestru i ddod yn ymatebwr am ddim drwy uwchlwytho eich ID gwaith.

Pan fydd rhywun yn dioddef ataliad y galon ac yn ffonio 999, bydd system anfon drwy gymorth cyfrifiadur (CAD) WAST yn hysbysu tri ymatebydd GoodSAM yn awtomatig sydd wedi mewngofnodi i'r ap ac sydd o fewn radiws 500 metr i'r claf.

Ar yr un pryd, bydd canolfan rheolaeth glinigol WAST yn nodi'r ambiwlans agosaf i'w anfon at yr argyfwng. Os yw ymatebydd GoodSAM yn cael y rhybudd a'i fod ar gael, gall dderbyn y rhybudd trwy'r ap a bydd yn cael cyfarwyddiadau i allu cyrraedd y claf. Bydd cyrraedd ychydig funudau cyn yr ambiwlans a gwneud CPR a diffibrilio cynnar (lle mae ar gael) yn gwella siawns claf o oroesi ar ôl dioddef ataliad y galon. Os na all ymatebydd GoodSAM dderbyn y rhybudd, gellir ei wrthod, a bydd yr ap yn parhau i rybuddio'r ymatebwyr cofrestredig agosaf nesaf.

Mae GoodSAM yn seiliedig ar y syniad, os ydych chi'n aml ddim mwy na 5 metr oddi wrth goryn, yna mae'n debyg y byddwch chi'n aml ddim mwy nag ychydig gannoedd o fetrau oddi wrth rywun sydd wedi cael hyfforddiant cynnal bywyd sylfaenol.

Am bob munud na fydd rhywun sy'n profi ataliad y galon yn cael CPR neu ddiffibriliwr, bydd ei siawns o oroesi yn gostwng 10%. Felly, mae'n bwysig rhybuddio pobl sydd â'r sgiliau hyfforddiant cynnal bywyd cywir sydd yng nghyffiniau'r claf i ddechrau CPR nes bydd yr ambiwlans yn cyrraedd. I gael rhagor o wybodaeth ac i gofrestru heddiw, ewch i <https://www.goodsamapp.org/>.

Canolfan Maggie's

Mae elusen gofal cancer Maggie's yn darparu cymorth ymarferol, emosiynol

a chymdeithasol am ddim i unrhyw un y mae cancer wedi effeithio arno, ynghyd â'i deulu a'i ffrindiau. Mae'r ganolfan sydd wedi'i lleoli ar dir Ysbyty Felindre Caerdydd yn cynnig croeso cynnes mewn amgylchedd diogel.

Gall ymdopi â diagnosis a thriniaeth cancer fod yn anodd i gleifion a'u hanwyliaid wrth iddynt ddod i delerau â'r hyn sy'n digwydd. Mae'r ganolfan yn cynnig nifer o sesiynau i gleifion a theuluoedd gan gynnwys cyngor ar fudd-daliadau, sesiynau galw heibio dyddiol sy'n darparu cymorth, therapi celf, technegau ymlacio a therapi emosiynol. Gallwch ddarganfod mwy am y cyrsiau lleol [yma](#). Rhowch wybod i gleifion, eu teuluoedd a'ch teulu a'ch ffrindiau am yr adnodd gwyh hwn a'r cyfle i gael cymorth ac elwa ar y gwasanaethau gwyh y mae Canolfan Maggie's yn eu cynnig.